

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 233.708 van 2 februari 2016
in de zaak A. 212.750/X-15.820.**

In zake : 1. Eddy COUSIN
 woonplaats kiezend te 1701 Itterbeek (Dilbeek)
 Rollestraat 35
 2. Carla STEENS
 woonplaats kiezend te 1701 Itterbeek (Dilbeek)
 Oude Geraardsbergsebaan 12
 3. Robert VAN CAUWENBERGE
 woonplaats kiezend te 1701 Itterbeek (Dilbeek)
 Oude Geraardsbergsebaan 6

tegen :

de GEMEENTE DILBEEK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Dirk Lindemans en Filip De Preter
kantoor houdend te 1000 Brussel
Keizerslaan 3
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

de CVBA COLIM
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Yves Loix en Joris Geens
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 27
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 12 juni 2014, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek
van 28 januari 2014 waarbij “[h]et rooilijnplan, dat betrekking heeft op de
verlegging van de rooilijn van de Herdebeekstraat tussen de Ninoofsesteenweg en
de Oude Geraardsbergsebaan, [...] definitief [wordt] vastgesteld”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partij heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 28 augustus 2014. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De tussenkomende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 oktober 2015.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Eddy Cousin, Carla Steens, advocaat Filip De Preter, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Joris Geens, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten en gewijzigd wettelijk kader

3. Op 4 januari 2010 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Dilbeek aan de rechtsvoorganger van de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een handelsgebouw met bijhorende parking op een te Dilbeek gelegen terrein dat in het noorden grenst aan de Ninoofsesteenweg, in het oosten aan de Herdebeekstraat en in het zuiden aan de Oude Geraardsbergsebaan (hierna: het bouwterrein). In deze vergunning wordt volgende voorwaarde opgelegd:

“[d]e verbreding van de Herdebeekstraat moet worden uitgevoerd door en op kosten van de aanvrager. Deze werken mogen pas worden uitgevoerd nadat de verlegging van de rooilijn van de Herdebeekstraat, conform het decreet van 8 mei 2009 houdende de vaststelling en realisatie van de rooilijnen, goedgekeurd is door de gemeenteraad. De grond gelegen binnen de nieuwe rooilijn moet gratis worden afgestaan aan de gemeente. De aanvrager staat in voor de hiermee verbonden notariskosten.”

De Herdebeekstraat is een nog steeds bestaande en erkende buurtweg (nr. 1) in de zin van de wet van 10 april 1841 ‘op de buurtwegen’ (hierna: de buurtwegenwet).

4. Bij besluit van 27 april 2010 stelt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek een ontwerp van rooilijnplan voor de verlegging van de rooilijn van de Herdebeekstraat tussen de Ninoofsesteenweg en de Oude Geraardsbergsebaan voorlopig vast. Het plan betreft uitsluitend het opschuiven van de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij (hierna: de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij). Het strekt ertoe de Herdebeekstraat te verbreden door de oostelijke rand van het bouwterrein in die straat op te nemen. Zoals in het laatstgenoemde besluit wordt overwogen, zal aldus langs het ingekrompen bouwterrein een “extra afslagstrook” in de Herdebeekstraat kunnen worden gecreëerd.

5. Bij besluit van 22 juni 2010 stelt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek het rooilijnplan voor de verlegging van de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij definitief vast.

Het laatstgenoemde besluit wordt op vordering van de tweede en de derde verzoekende partij vernietigd bij arrest nr. 222.063 van 15 januari 2013 van de Raad van State.

6. Bij besluit van 22 december 2011 verleent de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van een polyvalent handelsgebouw met bijhorende parking op het bouwterrein.

Het laatstgenoemde besluit wordt op vordering van onder meer de verzoekende partijen vernietigd bij arrest nr. A/2015/0279 van 5 mei 2015 van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Tegen het laatstgenoemde arrest wordt door de nv Etablissements Franz Colruyt cassatieberoep ingesteld bij de Raad van State, waarbij de zaak hangende is.

7. Bij besluit van 23 april 2013 stelt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek opnieuw een ontwerp van rooilijnplan voor de verlegging van de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij voorlopig vast “rekening houdend met het arrest nr. 222.063 van 15 januari 2013 [van] de Raad van State”.

8. Op 28 januari 2014 neemt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek in toepassing van het decreet van 8 mei 2009 ‘houdende vaststelling en realisatie van de rooilijnen’ (hierna: het rooilijndecreet) het bestreden besluit tot verlegging van de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij.

9.1. In het Belgisch Staatsblad van 15 april 2014 wordt het decreet van 4 april 2014 ‘houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot de ruimtelijke ordening en het grond- en pandenbeleid’ bekendgemaakt (hierna: het decreet van 4 april 2014).

9.2. Door het decreet van 4 april 2014 wordt artikel 6 van het rooilijndecreet als volgt vervangen:

“Art. 6. Dit decreet is niet van toepassing op buurtwegen in de zin van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen. Het vaststellen van rooilijnplannen voor deze buurtwegen gebeurt volgens hoofdstuk III van de wet van 10 april 1841 op de buurtwegen.”

9.3. Door het decreet van 4 april 2014 wordt hoofdstuk III van de buurtwegenwet als volgt gewijzigd:

“Hoofdstuk III. Opening, afschaffing, wijziging en verlegging van buurtwegen.

Art. 27. De gemeenteraden zijn gehouden om, ten verzoeken van de deputatie van de provinciale raad, te beraadslagen over de opening, de afschaffing, de wijziging of de verlegging van een buurtweg en eventueel het bijhorende ontwerp van rooilijnplan.

[...]

Art. 28. Het voornemen tot opening, afschaffing, wijziging of verlegging van een buurtweg wordt onderworpen aan een openbaar onderzoek. Met behoud van de toepassing van artikel 27, eerste lid, stelt de gemeenteraad hiertoe een ontwerp van rooilijnplan vast dat onderworpen wordt aan onderstaande procedure, behoudens in het geval van een afschaffing.

De beraadslagingen der gemeenteraden worden onderworpen aan de bestendige deputatie van de provinciale raad, welke beslist binnen de 90 dagen na ontvangst van de beraadslaging van de gemeenteraad, behoudens beroep bij de Koning vanwege de gemeente of van de belanghebbende derden.

[...].”

9.4. De hiervoor geciteerde decretale bepalingen zijn in werking getreden op 25 april 2014.

10. In het Belgisch Staatsblad van 14 augustus 2014 wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2014 ‘tot vaststelling van nadere regels voor de organisatie van het openbaar onderzoek inzake buurtwegen’ bekendgemaakt (hierna: het besluit van 20 juni 2014). Het besluit van 20 juni 2014 regelt het openbaar onderzoek, bedoeld in het in randnummer 9.3 geciteerde artikel 28, eerste lid, van de buurtwegenwet.

11. Bij besluit van 26 mei 2015 stelt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek in toepassing van het decreet van 4 april 2014 opnieuw een ontwerp van rooilijnplan voor de verlegging van de rooilijn op het bouwterrein

van de tussenkomende partij voorlopig vast en keurt hij het voornemen tot het gedeeltelijk wijzigen van de betrokken buurtweg goed.

In de toelichtende nota bij het laatstgenoemde besluit wordt het volgende overwogen:

“[...]

Voor het wijzigen van de buurtweg nr. 1 [...] werd reeds een procedure opgestart. Op 24 juni 2014 werd door de gemeenteraad beslist om aan de deputatie van de provincie Vlaams-Brabant voor te stellen om de buurtweg nr. 1 van de Atlas der buurtwegen [...] gedeeltelijk te wijzig[...].

Omdat de wetgeving aangaande de wijziging van de buurtwegen tijdens de loop van de procedure werd gewijzigd, werd het dossier door de provincie teruggestuurd met de vraag om het dossier aan te passen en opnieuw in te dienen.

[...] In de huidige procedure tot wijziging van een buurtweg is de procedure voor vaststelling van het rooilijnplan volledig geïntegreerd. Om deze reden werd aan het dossier opnieuw een rooilijnplan gevoegd.”

12. Over het in het vorige randnummer vermelde ontwerp wordt in toepassing van het besluit van 20 juni 2014 van 18 juni tot 17 juli 2015 een openbaar onderzoek gehouden.

13. Bij besluit van 8 september 2015 stelt de gemeenteraad van de gemeente Dilbeek in toepassing van het decreet van 4 april 2014 het rooilijnplan voor de verlegging van de rooilijn op het bouwterrein van de tussenkomende partij definitief vast en vraagt hij de deputatie om goedkeuring van dit rooilijnplan en van de gedeeltelijke wijziging van de betrokken buurtweg.

IV. Ontvankelijkheid

Standpunt van de partijen

14. In haar memorie van antwoord werpt de verwerende partij een exceptie van onontvankelijkheid op.

De verwerende partij wijst erop dat sedert de inwerkingtreding van het decreet van 4 april 2014 het rooilijnplan een plan is dat hoort bij de wijziging van een buurtweg. Teneinde een buurtweg te kunnen verleggen, dient de gemeenteraad samen met het voornemen om die weg te verleggen een rooilijnplan vast te stellen. De beslissing van de gemeenteraad is onderworpen aan de goedkeuring door de deputatie.

Vóór het decreet van 4 april 2014 diende de wijziging van een buurtweg te gebeuren in twee fasen: een eerste fase door de goedkeuring van een rooilijnplan, en een tweede fase door de eigenlijke wijziging van de buurtweg. De thans bestreden beslissing is de eerste fase van een dergelijke procedure. Zij is volgens de verwerende partij doelloos indien ze niet gevolgd wordt door de tweede fase.

Volgens de verwerende partij kan in onderhavig geval de tweede fase evenwel niet meer volgen. Het decreet van 4 april 2014 voorziet immers niet in overgangsbepalingen. Bijgevolg zal de gemeenteraad enkel nog maar een voornemen tot wijziging van de buurtwegen kunnen aannemen mits zij tegelijk een ontwerp van rooilijnplan vaststelt dat zij mee onderwerpt aan de in artikel 28 van de buurtwegenwet bedoelde procedure.

De verwerende partij benadrukt dat, gelet op het voorgaande, het bestreden besluit geen enkel effect meer zal hebben. Krachtens het decreet van 4 april 2014 dient de procedure immers te worden hernomen overeenkomstig het bepaalde in artikel 28 van de buurtwegenwet.

15. In hun laatste memorie zetten de verzoekende partijen uiteen dat het bij besluit van 8 september 2015 vastgestelde rooilijnplan verschilt van het bij het bestreden besluit vastgestelde rooilijnplan, onder meer omdat is tegemoetgekomen aan bepaalde van de in hun verzoekschrift geuite grieven.

Zoals in hun memorie van wederantwoord benadrukken de verzoekende partijen in hun laatste memorie dat ten gevolge van de

inwerkingtreding van het decreet van 4 april 2014 het bestreden besluit “doelloos” en “zonder voorwerp” geworden is. De verzoekende partijen menen dat het “zonder voorwerp” geworden besluit “enkel kan vernietigd worden”, gezien het werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en het “tot op heden op geen enkele manier werd teruggetrokken”.

Beoordeling

16. Het is terecht dat de verwerende partij erop wijst dat ten gevolge van de inwerkingtreding van het decreet van 4 april 2014 het voordien genomen bestreden besluit geen enkel effect meer kan hebben. Het kan immers op geen enkele wijze meer gebruikt worden voor het verbreden van de betrokken buurtweg. De verzoekende partijen hebben dan ook geen actueel belang meer bij het bestrijden van het besluit dat – met hun eigen woorden – “doelloos” is geworden.

17. Volledigheidshalve wijst de Raad van State erop dat ook een verwerpingsarrest gezag van gewijsde heeft, tussen de partijen. Dit gezag van gewijsde strekt zich uit tot de onverbrekkelijk met het *dictum* verbonden motieven. Aldus zal het gezag van gewijsde te dezen verbieden dat de verwerende partij of de tussenkommende partij, in strijd met de vaststellingen gedaan in de verwerpingsgrond, op enigerlei wijze steun zoekt in de bestreden beslissing om de betrokken buurtweg te verbreden.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het beroep.

2. De verzoekende partijen worden verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 600 euro, ieder voor een derde.

De tussenkommende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van twee februari 2016, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
Jan Clement,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Johan Lust